

JOXE MIGEL MAIZ

MAIZ txapeldunagaz berbetan nago. Mutil andia bere txikitasunean, jigantea bere 1,64an. Apala, umilla dalako da aundiagoa MAIZ. Deportistea baiño gizona da nagusiago MAIZegan. Bere erantzunak ez dira erabatekoak, biribillak. Ez dauko arrokeririk. Euskeraz ba dago esakera labor bat, nire ustez, MAIZ bere luze-zabalean zertuten dauana: MAIZ oso osokoa da.

Danok dakigu zein errez (gauza andi danak erreztasunagaz egiten dira, itxuraz) irabazi eban Lasarten. An egozan onenak. Ta danok dakigu: onenen aurrean onena.

—Joxe Migel, labor esanda jakin gura geunkez zure korrika karrerarik onenak-edo.

—Lasarteko au; joandako urtean 2gn., «Cross de las Naciones» orretan 6gn. Puesto oso ona da au be. «Euskalerrri Naparroako Txapelketan» nagusi urten dot birritan, azkene-koetan Gazteizen eta Zarautzen. Gipuzkoako txapeldun be izan naz. Ta Espaiñiako kanpeonatuetan txapeldun-urtego bi aldiz. Eta denpora zarrak azertuaz, debutanteen artean Gipuzkoako ta Espaiñiako kanpeoi izandakoa naz.

—Ta aurtan zer?

—Ikusiko dogu. Lasarten zeozer egin genduan. Orain asi naz ostera be entrenatzen, ze gaixorik egon naz, kalentura apur bategaz aste bete inguru. Ez da beste munduko gauzarik izan, baiña egonean eta geldian beti galtzen dogu errit-mua.

—Laster dozu Euskalerrri Naparroako Kanpeonatua. Amorebietan izango da, il onen 18an. An ikusiko zaitute bizkaitarrak. Ori izango da, ezta, zure urtego korrikaldia?

—Bai, orain ori, ta martiaren 3an Espaiñiako Txapelketa Torrelavegan. Ta urtegoa «Naziñarteko Cross» izango da, martiaren 16an, Tunezen.

—Nun joko dozu gogorren, irabazteko?

—Espaiñiakoan. Terrenoa ordeka da, leuna, eta alde onetatik ez jat komeni; or dagoz Alvarez Salgado, Haro ta Aguil-lar, baiña ba daukot kanpeonatu ori irabazteko gogo, ze Naziñarteko Cross ori, berak esan eban, Gammoudi tenezitarrarentzat emoten dot nik, bere etxean dagoalako.

—Ta Mexikora? Ori da deportista guztien jomuga ta elburua gaur. Zu ba zoaz?

—Gaurkoz ez noa. Ez naz preselektionatua izan. Zegaitik ez dakidala. Entrenatzaileak be arrituta dagoz. Joandako urtean an ibilli giñan (beti batzuk!) jo ta ke izerdia emoten, Espaiña errepresentatu bear zala-ta, eta orain autatu ez. Lotsagarria ez balitz, barre egitekoa litzake. Arrituta nago. Aguil-lar be bardin, ez da aukeratua izan.

—Zegaitik ez ba?

—Ori itaunduten dot neuk be. Egia esan bear bada, Federaziñoak bearrezkoan eta ezinbestez artu bear izan gaituala beti, esango dot, ez kariño, beste batzuek lez. Ori ondo dakigu. Eta orrexegaitik danagaitik gura neuke nik orain, prese-

lekzionatu barik, eskatzen daben «minima» marka ori egin, goikoeri erakustearren.

—Ze ordu neurri da ori?

—Amar kilometrotan 29 minutu. Ta nik 29 minutu ta 28 segunduan egiten dodaz. Orretarako entrenatzen-eta jarri ez-kero, lortuko neukela uste dot. Baiña lan egin bearra daukot-eta...

—Nun egiten dozu lan?

—Adolfo Aranoa deportezalearen lantegian.

—Bear gogorra?

—Ez, gogorra ez, baiña auts asko irunsi bear, eta ori gu-retzat txarra da, esan bearrik ez.

—Goazen orain beste gai bategaz. Zu, Joxe Migel, ta egia da zu atsegiñago zabiltzala lokatza ta basatza dagoanean?

—Bai. Lokatza alde bitatik jat niri bentaja. Bateko, besteeri oso kaltegarri ta desesperagarri jakelako. Ta besteko, neu orretan gozatu egiten nazalako, txikitatik oituta nago-ta. Sikologia aldetik azi egiten naz ni basea ikustean.

—Sikologia diñozu. Baten batek kulpatu deutsu esanaz, ez dozula zuk zeure karrera egiten, besteen neurrian joan baiño, et aorrek galtzen zaituala.

—Bai eta ez. Baiña batezbe ez, ez da ori egia. Karrera barrutik eta kanpotik ikustea ez da bat. Ardura dana, barrutik ikustea da.

—Zuk barrutik ikusten dozu, jakiña. Ta uste dozu ba daukozula korriduteko «burua» esaten dana?

—Bai, pentsetan dot baietz, karrerako goraberak igarteko ta asmetako begi ona daukot. Beste batzuk be igarri deuste ori.

(11gn. orrialdera)

ABERASTU ZURE EUSKERA

Ona emen, ANAITASUNAREN numeru onetan agertzen direan berba batzuk.

ALEGIA (G), au da, au esan nai da. Erderazko *a saber*.

ALBISTA (B), barria, notizia.

ARAKATU (B), aztertu, errekistatu.

AREAN BERE (B), izan be, ain zuzen be. Erderazko *ciertamente, justamente*.

BAPATEAN (B), bat batean, bertatiko baten, derrepentean.

BERAZ (GLN), ori dala-ta, orregaitik. Erderazko *por consiguiente*. Bizkaierazko BEGAZ ez da gaur egunean erabiltzen, guk dakigula beintzat. *Begaz, maldezinoe egitea berez pekatu mortala da* (Aita Bartolome, 1-145-27).

ETSAI (GLN), arerioa.

ETSAIGO (LN), areriotasuna.

EURREZ, EURREZEAN (B), oparo, ugari.

EZ BAITAKIT (GLN), ez dakit-eta.

GAZTELANIA (G), Gaztelerriko berbetea.

GAINDU (N), garaitu, goitu. Erderazko *dominar, vencer*.

GEIENBAT (G), batez bere.

GERTAERA (GN), jazoerea, jazokerea, jazo dana.

GIZARTE, gizonen alkarren arteko bizia. Erderazko *sociedad*. Berba barria.

GUDU (B), gudea, gerrea. Aintxiñako berbea da. *Biotza ta zentzuna guduan dira bearrago iskilluak baiño* (Refrañes, 7).

JAREGIN (B), libratu, libre egin, askatu.

LAUDATU (BLN), goratu, alabatu, alabantzak emon. Mundakan erabiltzen da edo beñik bein erabiltzen zan.

MESFIDANTZA (L), konfiantzarik eza.

MIRETSI (GL), pozez arrituta ikusi naiz entzun.

NUNBAIT BE (B), nunbaitebe, urrean, aurki. Erderazko *seguramente, probablemente*.

OROIT IZAN (L), gomuta izan, gomutatu, akordatu.

PREMIÑA (B), bearrizana. *Ez oi naz sartu ardantegietan, noraezean, premiñaz ta ezin bestez baiño* (Peru Abarka, 43-15).

SENTORALE(Z), osasun bete betea. Erderazko *euforia*.

UNADA (B), aldia, denporadea. Erderazko *época, coyuntura*.

ZALANTZA (G), dueda.

(12gn. orrialdetik)

JOXE MIGEL MAIZ

Baiña batez be, diñodana da, naizta zu taktika onegaz joan, indarra, indarra dala nagusi an.

—Sikologi arloan oraindiño. Sarritan desanimatzen zara karrera barruan?

—Ez, ez. Orixe daukot nik ona, naizta besteak aurrea artu, ni ez naz desanimatzen, azkenerarte jo egiten dot, neure barruan atzera egin barik, neu fakultadez ondo banago beintzat.

—Zenbat urtegaz asi ziñan zu korriduten?

—Berandu. Soldadutzan, 1964an 22 urte neukozala.

—Zelan?

—Jimnasia ez egiteagaitik.

—Ez da izango! Ori da marka deportista batentzat! Siñistu leiteke?

—Egia da. Kapitanak ea boluntariorik ba egoan korriduteko galdetu eban, eta jimnasia mobimenduak ez egitearren, alkar animatuaz, an azaldu giñan lagun batzuk. Kapitanak, txikia nintzala-ta, ez eukan nigan konfiantzarik; eta orregaitik guzurtxo batzuk esan bear izan neutsazan, len be bost edo sei karreratan ibillia nintzala-ta... Baiña irabazi egin neban karrera a. Aurrerantzean kapitanaren begi onetik ibilli nintzan.

Joxe Migel MAIZ euskalduna da. Benetakoa, topikorik barik, ta guzurrik bape barik. Esan deust: munduan zear ibilli naz, baiña Euskalerrria nik guren. Euskalerrria ta euskaldunen joerak gustetan jakoz, berak esan deustanez. Euskeraz diardu beti.

—Nun jaio ziñan, Joxe Migel?

—Ayan.

—Aya au Zarautz alboan dagoan erri txikia baizen polita da. Orain, aspaldi onetan, Zarautzen bizi da, Salegi tabernan. Salegi ori da gaiñera bere entrenatzaillea. MAIZek, dakigunez, ez dauko bere Zarautz saltzeko. Ta Zarautzarrak be maite dabe. Ez ala, Joxe Migel?

—Bai, geiegi gaiñera. Nik be asko maite dodaz. Jeneralean, danak maite nabe merezi dodan baiño milla bider geiago.

—Eta zuk?

—Nik ez dakit jenteari zelan nire maitasuna erakutsi, zelan apreziatu jakin ez-ta ibiltzen naz beti. Edozein dot lagun, ez deustat iñori be gorrotorik.

—MAIZek ez dauko Barnard osagillearen bearrizanik: biotza ondo baiño obeto dauko. Ta orregaitik ainzuzen da ain errikoia, maitatua. Berak kontatu deustan jazoera onek argi ta garbi diño: Lasartekoa irabazi ta urrengo egunean, Donosti zarreko «Bodegón Alejandro»nean egoan. *Basarri* ari jakon interview bat egiten. Gizon bi urreratu jakozan ta berbetan ziarduen. Orduan, areetariko batek itaunduten deutso: «Ez ete ziñake, gauza bat eskatuko baneutsu, asarratuko?».

MAIZek diñost berak ez ekiala zer eitekean-eta, ezetz esan ei eutsola. Ta orduan arek: «ni ez naz millonarioa, baiña ba dakit oso gitxi irabazten dozuela zuek, ta 1.000ko txeke au firmetan deustut, eta bankura joan eta jaso daizula eskatzen deustut.»

—Besterik barik. Esan deustat MAIZeri: MAIZ, admiratua ta goretsia korrikalari ona zaralako izango zara, baiña maitatua, gizon ona zaralako zara zu maitatua.

Ta MAIZ konforme dago.

joan mari torrealday

Azkenengo barri.—Alkarizketa au eginda gero, MAIZ korrikalariak barriro irabazi dau —irugarren aldiz segiduan— Eusko Naparroako Cross deritxon norgeiagokan. Aurten Amorebietan ospatu da txapelketa au. Igaz Zarautzen eta igazleanean Gazteizen. Bere nagusitasuna garbi ikusi da oraingoan bere.